

Årsmelding 2017

lagt fram på årsmøtet tirsdag 6. mars 2018

Hvaler Kulturvernforening med fire fokusområder i 2017

Området med Brottet og «nye» Nordgårdsbrygga

Restaurering av gamle Brekke skole

Informasjon og formidling

Kulturhistorisk samarbeid med Hvaler kommune

Valgkomiteens forslag til styret i Hvaler Kulturvernforening (Hkvf) for 2017 ble enstemmig godkjent på årsmøtet

Verv	Navn	Antall år	Forslag	Vedtak
Leder	Paul Henriksen	1	Gjenvalg	Ja - enstemmig
Styremedlem	Anne-Lise Eriksen	1	Ikke på valg	
Styremedlem	Arnt-Otto Arntsen	1	Ikke på valg	
Styremedlem	Kjell Ole Brobakken	2	Gjenvalg	Ja - enstemmig
Styremedlem	Tone Bergerud Eriksen	2	Gjenvalg	Ja - enstemmig
Styremedlem	Sverre Stene	2	Gjenvalg	Ja - enstemmig
Styremedlem	Ivar Knudsen	2	Ny	Enstemmig
Vara	Marianne Antonsen	1	Ikke på valg	
Vara	Mona Friberg	2	Ny	Enstemmig

Det ble ikke valgt ny valgkomite på årsmøtet noe som betyr at Øyvind Fjeldberg og Rita Wiborg fungerer fram til årsmøtet 2018

1. Styrets arbeid i 2017

Det er avholdt 9 styremøter og 4 møter i arbeidet med ny strategiplan for Hkvf. Avdelingsdirektør Gaute Jacobsen i Østfoldmuseene, er innkalt til styremøtene og har deltatt på enkelte av disse.

Som team har styret fungert meget godt med felles forståelse av foreningens muligheter og utfordringer. Styret har blitt holdt løpende orientert om:

- Foreningens økonomi og utfordringer og har sammenfattet disse erfaringene i det strategidokumentet som legges fram for årsmøtet 2018
- Fremdriften i prosjektene (Museumshavna, kystledhyttene, kystlekeplassen, Brekke skole og det påbegynte samarbeidsprosjektet med Hvaler kommune).
- Samarbeidet med Oslofjordens friluftsråd (OF), Kystmuseet Hvaler, Hvaler kommune (HK) og Kulturværste AS.

I arbeidet med ny strategiplan har styret jobbet med en felles forståelse av de muligheter, men også utfordringer ikke minst administrativt, som ligger i den store veksten foreningen har vært igjennom de siste årene. Stikkord for planen er: fokusområder, administrativt arbeid, nettverksbygging og økonomi.

2. Spesielt å melde fra driftsåret 2017

2.1 Gamle Brekke skole

I 2017 har Hkvf mottatt støtte til arbeidet med gamle Brekke skole fra fylkeskonservatoren i Østfold på kr 40.000,-. Her skal også vektlegges den gode dialogen om faglige spørsmål vi har hatt med fylkeskonservatoren. Kr 40.000,- ble også sent i 2017 bevilget fra fylkeskommunens avdeling for friluftsliv knyttet til arbeidet med Brekke skole som kystledhytte.

Under ledelse av Eivind Børresen er det i 2017 gjennomført et omfattende dugnadsarbeid med ferdigstilling av det utvendige arbeidet og oppstart på arbeidet innvendig. Kort skal nevnes utvendig maling, rydding i haven, innvendig utføring av veggene, istandsetting av deler av taket og etasjeskiller, oppmuring av grua på kjøkkenet, istandsetting av vinduer, isolering av gulv, oppstart malearbeid og graving fram til vegg for kabler til strøm og VA. I tillegg til noe betalt tømrerarbeid (Skjærhalden bygg), er det aller meste av arbeidet utført på dugnad, ca 1000 timer. Med støtte fra fylkeskonservatoren ble det gjennomført (Axel Dahlgren) en analyse med rapport om maling og tapet i det gamle bygget. Denne legges til grunn i det videre arbeidet. Venneforeningen for gamle

Brekke skole har bidratt på en god måte både med loddsalg, salg av diverse plansjer og kart etc. samt gjennomført en meget vellykket «Brekke-dag» 9. september med nærmere 100 personer innom.

2.2 Nye Nordgårdsbrygga

Selv om det aller meste av arbeidet med den nye Nordgårdsbrygga ble avsluttet i løpet av 2016, så ble utstedelse av ferdigattest utsatt grunnet politisk og administrativ behandling av en dispensasjonssak da brygga var bygget bredere enn omsøkt. Dette p.g.a. de utforutsatte problemene vi møtte med grunnforholdene rundt brygga. Denne saken ble gjenstand for stor oppmerksomhet og en grundig behandling i HK som endte med at flertallet (H og AP) gikk for å godkjenne brygga slik den var bygget. Hverken fylkeskommunen eller fylkesmannen hadde innsigelser til en slik løsning. Etter skilting (allmennhetens tilgang), er nå brygga og sjøbua gitt ferdigattest fra HK. HKvf har i etterkant bedt om å få overta forvaltningsansvaret for hele brygga (også den kommunale delen). Saken er nå til behandling i Borg Havn og vi forventer avklaring tidlig i 2018.

2.3 Kystledhyttene

Siden oppstart med utleie av en hytte (Stenhoggerhytta) i 2012 har utviklingen i antall utleiedøgn økt år for år og nådde i 2017 opp i 296 døgn på de tre kystledhyttene. Dette gir foreningen en god og forutsigbar inntekt. I 2017 kunne vi notere en netto driftsinntekt på kr 138.500,-, en økning på over 30' fra 2016. Det ble i 2017 utført utbedrings og vedlikeholdsarbeid på to av hyttene. Klyven fikk rampe for rullestolbrukere, ny skjermet uteplass samt at taket ble reparert. På Stenhoggerhytta ble ytterveggene malt. Arbeidet med kystledhyttene gjøres i nært samarbeid med Oslofjordens friluftsråd, et samarbeid som også i 2017 har fungert utmerket.

2.4 Kystlekeplassen

Grunnet avslutning av arbeidet med brygga, arbeidet på kystledhyttene og et større arbeid på Amfigrotta – se under, er arbeidet med å slutføre kystlekeplassen blitt noe nedprioritert i 2016, men vil bli startet opp for fullt våren 2018. Dette gjelder videreføring av arbeidet med båten Takaka, to grillplasser, garasje for «Gråtass» samt innvendige arbeider på fyrlykta. Hvaler Hytteforening bevilget kr 25.000,- til kystlekeplassen. Overrekkelsen fant sted på bygdedagen 2017.

2.5 Brottet og Amfigrotta

I selve amfiet ble det i 2017 kun utført mindre tilpasninger og reparasjoner. På Amfigrotta ble det i tråd med målsettingen for 2017 gjennomført et stort og omfattende arbeid gjennom fjerning av stenmasser på taket og innkledning av vegger og tak med treverk. Dette har forskjønnet anlegget betraktelig. I tillegg er det lagt gatesten ved begge inngangene, noe som også har forskjønnet området og bedret tilgjengeligheten. Innvendig i Amfigrotta er det gjort investeringer i stoler og en ny oppvaskmaskin (steamer) samt foretatt utvidelser av kjøkkenet. Det er registrert en gledelig utvikling med tanke på utleie av Amfigrotta både til firmaer, persongrupper og privatpersoner. I tillegg har HK ved to anledninger benyttet «Grotta» til seminarer.

2.6 Bygdedagen og julemarkedet, det nære og gode fellesskap

I samarbeid med Kystmuseet Hvaler ble både Bygdedagen (pinseaften) og Julemarkedet (lørdag 9.12.) gjennomført på en meget profesjonell måte takket være komiteenes arbeid og dyktig ledelse av Anne-Lise Eriksen. Begge arrangementene trakk ca. 600 personer. Nytt innslag ved årets bygdedag var demonstrasjon av fiske med vad. Dette ble gjennomført ved Nordgårdsbrygga. Vad-gruppa på Skjærhalden sto for dette.

2.7 Samarbeidsprosjektet med Hvaler kommune

Gjennom budsjettvedtak for 2017 ble det med støtte fra H og Frp avsatt kr 500.000,- til et samarbeidsprosjekt med HKvf, et prosjekt med hovedfokus på festningsholmen på Akerøy. Spesielt ønsket HK istandsetting av kanonlavettene og utarbeidelse av en forvaltningsplan for området. Arnt Otto Arntsen har gjort ferdig forvaltningsplanen, mens Petter Wistner har startet arbeidet med lavettene. I tillegg ble det med midler fra dette prosjektet laget fire brosjyrer som presenterer Eplefestivalen, Frøkengården, Hvaler kirke og Brottet med området rundt. Dette samarbeidsprosjektet ga også muligheter for arbeid med lokale arrangementer knyttet til kulturminnedagene 2017. Spesielt vellykket var gjennomføringen av Brekke-dagen 9. september. Det hører

med til denne historien at kulturvernforeningen ble nominert sammen med fire andre kulturminneaktører til den nasjonale kulturminnedagsprisen 2017, imidlertid uten å nå helt frem.

Ubrukte midler i prosjektet, Kr 350.000,-, ble i november 2017 vedtatt overført til arbeidet i 2018.

2.8 Frøkengården

Hkvf er medeier i Stiftelsen Korshavn. Fra «Stiftelsen» ble etablert i 1994 og fram til i dag har en driftig venneforening stått for et omfattende dugnadsarbeid som nå er inne i sluttfasen, i alle fall når det gjelder de store utfordringene på selve huset. Så langt har Hkvf ikke hatt noen aktiv rolle i arbeidet med Frøkengården da Østfoldmuseene har benyttet «vår» plass i stiftelsens styre. I 2017 klargjorde ØM at de trekker seg ut av styret. Dette betyr at Mona Friberg, vara til kulturvernforeningens styre og leder av venneforeningen, går inn også i stiftelsens styre.

2.9 Medlemsutvikling

Ved årskiftet har Hkvf ca 280 medlemmer. Styret er av den oppfatning at det er et stort potensial for økning i medlemstallet og vil prioritere arbeidet med medlemsverving/pleie i 2018.

2.10 Frivilligheten

I likhet med tidligere år er har dugnadsinnsatsen blitt et meget omtalt og flott «varemerke» for foreningen. At det på prosjekter og arrangementer gjennomføres flere tusen dugnadstimer hvert år, vises både gjennom medieoppslag, betydelig økonomisk støtte, et positivt omdømme i næringslivet og i det offentlige. God organisering, trivsel, høy kompetanse og identifikasjon med kulturvernforeningens verdier er stikkord for den frivillige innsatsen. Både Fredriksstad Blad, Demokraten, NRK Østfold og Kommunal Rapport har hatt reportasjer om det frivillige arbeidet. I 2017 ble leder av Hkvf, Paul Henriksen tildelt Rotarys hederspris med bl.a. henvisning til arbeidet i Hkvf. Gjennom denne hedersprisen settes det også fokus på brede innsatsen kulturvernforeningen kan fremvise.

2.11 Informasjonsarbeid

Ved årsskiftet 2015/2016 er antallet følgere på facebook nå oppe i nærmere 1400, m.a.o. en økning fra i fjor på hele 300. Det er imidlertid på hjemmesiden at vi opplever den helt store «følger-skaren». Mens vi i 2016 kunne registrere 31.600 «klikk» gjort av 14.800 personer kan vi for 2017 registrere over en dobling noe som tilsier at 28.500 besøkere har gjort 73.500 klikk.

Arbeidet med de historiske kartene er intensivert. For å øke salget er 5 kart blitt preget på stålplater. Disse vil bli oppmontert ved Brottet. Det arbeides nå med kart over Herføl og Nordre Sandøy.

2.12 2017 en spesielt utfordrende sesong i Brottet

Selv om historien om Brottet forteller om flere publikumssuksesser, har likevel produksjonsselskapet Kulturværste AS opplev enkelte år med noe sviktende publikumstall og dertil utfordrende økonomi. For Hkvf som utleier har dette imidlertid kun en gang tidligere resultert i å måtte avskrive utestående leieinntekter. 2017 skulle imidlertid bli et slikt år da vi måtte slette 50% av utestående for å hjelpe våre gode samarbeidspartnere i Kulturværste AS over kneika. Konkurransen fra andre kulturaktører og et «internt» konkurranseforhold i Brottet mellom «En Midsommernatts drøm» og barneforestillingen Pinocchio er med å forklare dette bildet.

3. Firmaer og organisasjoner vi takker spesielt i 2017

I tillegg til støtte fra Østfold fylkeskommune og HK vil vi takke følgende for støtten: Bygger'n Hvaler ved Hans Petter Delås, Entreprenør Morten Nordheim, Heimdal Betong og Granitt, Hvaler Hytteforening, AL Elektriske og Hvaler Rørleggerbedrift. I forbindelse med arbeidet på gamle Brekke har også en rekke enkeltpersoner gitt viktige bidrag i form av materiell og utført arbeid.

Hvaler 1. februar 2018

Styret i Hvaler kulturvernforening